

ეთნიკური უმცირესობები და მათი ინტეგრაციის საკითხი ქართულ საზოგადოებაში

თამარ უგულავა

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე სოციალური მეცნიერებების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: საერთაშორისო ურთიერთობები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: შოთა უტიაშვილი, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი 2017

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თამარ უგულავა, 26.06.2017

მადლობა

განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს ხელმძღვანელს, ბ-ნ შოთა უტიაშვილს, სამაგისტრო ნაშრომის დამუშავებაში და კვლევის ჩატარებისათვის გაწეული დახმარებისთვის.

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომი „ეთნიკური უმცირესობები და მათი ინტეგრაციის საკითხი ქართულ საზოგადოებაში“ შედგება შესავალის, ოთხი თავისა და დასკვნითი ნაწილისაგან. ნაშრომში განხილულია საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების შესახებ ყველა ის მნიშვნელოვანი საკითხი რაც აუცილებელია ჩვენი საზოგადოების მშვიდობიანი თანა-არსებობისათვის.

პირველი თავი: „ეთნიკური უმცირესობის საკითხის დასავლური გამოცდილება“, ეთნიკური უმცირესობის ცნება, მთლიანად ეთმობა ეთნიკური უმცირესობის, როგორც ტერმინის განმარტებას, რა არის საფუძველი სიტყვა „ეთნიკურის“ და რა ძირითადი დამახასიათებლები უნდა ჰქონდეს ადამიანთა ერთობას, რომ საზოგადოებაში ეთნიკურ უმცირესობად მოაზრებოდეს. მეორე ქვეთავი „ეთნიკური ინტეგრაციისა და მრავალფეროვნების საკითხები კონკრეტულ პრაქტიკაში“ პირველ რიგში ჩამოყალიბებული არის ეთნიკური უმცირესობების მიგრაცია საქართველოში, ეს პროცი კი დაყოფილი არის რამოდენიმე მნიშვნელოვან ისტორიულ პერიოდად: შუა საუკუნეებიდან XVIII საუკუნის ბოლომდე, XIX საუკუნის დასაწყისიდან საქართველოს გასაბჭოებამდე, 1990-იანი წლებიდან დღემდე. პერიოდულობის მიხედვით კი კონკრეტულად ვაყალიბებ რა პერიოდში რომელი ეთნოში დამკვიდრდა საქართველოში, რა იყო მიზეზი და როგორ ხდება მათი შერწყმა ადგილობრივ საზოგადოებებთან.

მეორე თავი: „ერადქმნადობის პროცესი და პოსტკომუნისტური საქართველო“ თუ რამდენად არის საქართველოს პოლიტიკური კულტურა ფრაგმენტული ხასიათის და კონფლიქტოგენური ტენდენციების მატარებელი და რატომ იყო შესაძლებელი საქართველოში ეთნონაციონალისტური განწყობების გაჩენა და რატომ შეიძლება მუხრუჭდებოდეს ეთნიკურ უმცირესობათა ინტეგრაცია. წარმოდგენილი თავის ქვეთავები ისტორიული რეტროსპექტივა „ქართველი ერი“ მოდერნის ფორმაში,

„საქართველოს პირველი რესპუბლიკა და უმცირესობები“, „ერადქმნადობის პროცესი და პოსტკომუნისტური გარდაქმნების ხანა“, ეთნობა ისტორიულ მიმოხილვას, თუ რამ განაპირობა დღევანდელი ვითარება, რომლის დასარეგულირებლად, რა თქმა უნდა, პირველ რიგში წარსული უნდა ამოვქექოთ მთელი რიგი შეცდომებითა და საინტერესო გადაწყვეტილებებით და სწორედ ამის შემდეგ ვეცადოთ წინ წავიწიოთ.

მესამე თავი: „ეთნიკური უმცირესობების ინსტიტუციონალური მხარე და ზოგადი ვითარება“ მიმოიხილავს, თუ რა სახელმწიფო ინსტიტუტები, სამართლებრივი აქტები, საერთაშორისო შეთანხმებები და მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები არსებობს ეთნიკური უმცირესობების უფლებების დაცვის თვალსაზრისით, ეთნიკური რეგულირების ინსტიტუტებში დაკონკრეტებული და განვრცობილია ყოველივე ზემოთ ჩამოთვლილი საკითხი, ეთნიკური უმცირესობების ზოგადი ვითარება და განხორციელებული ღონისძიებები სამცხე ჯავახეთსა და ქვემო ქართლში კი გულისხმობს მნიშვნელოვან, პრობლემურ საკითხებს და ხაზს უსვავს იმ რეგიონებს სადაც წარმოდგენილი კონკრეტული საკითხები განსაკუთრებით მწვავედ იჩენს თავს, ასევე არის რამოდენიმე კონკრეტული მაგალითი ეთნიკური უმცირესობების საზოგადოებასთან ინტეგრაციის პრობლემასთან დაკავშირებით.

მეოთხე თავი: „სამოქალაქო ინტეგრაციის ძირითადი გამოწვევები და პერსპექტივები“, ეთნიკური პოლიტიკის მთავარი გამოწვევების რამდენიმე დონეზე არსებობის შესახებ გვაუწყებს ეს თავი 1) სოციალური კარჩაკეტილობა, ეთნიკური ჯგუფები პრაქტიკულად პარალელურ საზოგადოებებად ცხოვრობენ და არ ქმნიან ერთ მთლიან სოციუმს. 2) კულტურული და საინფორმაციო გაუცხოება. ეკონომიკური კაპიტალის წარმოქმნა ჯერ კიდევ ეთნიკურ მიჯაჭვულობებს ეფუძნება; 3) სამოქალაქო გაუცხოება რასაც იწვევს სუსტი სამოქალაქო ინსტიტუციონალური ქსელი. 4) პოლიტიკურ და ინსტიტუციურ დონეზე გაუცხოება.

Abstract

Master's Thesis: Ethnic minorities and their integration into the Georgian society consists of introduction, four chapters and the conclusion. The paper work describe all important issues of ethnic minorities living in Georgia, which are necessary for peaceful coexistence in our society.

The first chapter: “the western experience of the ethnic minority” -the notion of the ethnic minority entirely devoted to the ethnic minorities as the definition of the term, what is basis of the word "ethnic" and what main characteristics are required to have the community of people for considering as an ethnic minority in the society the ethnic integration and diversity issues in the specific practice – firstly is formed the migration of the ethnic minorities in Georgia. This process is divided into several important historical periods: from the Middle Ages to the end of XVIII century, from XIX century till the Soviet Georgia, from 1990s to the present. According to the periodicity we form in what period which ethnic group inculcated in Georgia, what was the cause and how they are merging to the local society.

The second chapter: “**Nationforming process and the post-communist Georgia**” describe how much the political culture of Georgia have fragmented and conflict nature, why it was possible to emerge nationalist tendencies in Georgia and why it can be stopped the integration of ethnic minorities. The presented chapters: historical retrospective „ Georgian nation" in modern form, “the first Republic and minorities of Georgia”, “nationforming process and the post-communist transition period” give the historical review of what provoke the current situation. For regulating of this situation, first of all, we have to rummage in the past with its number of errors and and after that try to go forward.

The third chapter: “**an institutional side of ethnic minority and general situation**” highlights if what State institutions, legal acts, international agreements and the important decisions are in term of an ethnic minorities' rights. ethnic regulatory institutions, specifies all above-listed items. The general situation of ethnic minorities and the events in the region of Samtskhe-Javakheti and Qvemo Kartli uniquely identifies the important, problematic issues and underlines the regions, where the presented specific issues are particularly acute and at the same time there are several concrete example of the integration of the ethnic minorities to the society.

The fourth chapter: “**the main challenges and prospects of civil integration**” reports about existence of the ethnic policy challenges on several levels: 1) the social vacuum. the ethnic groups live as almost parallel societies and not create a single whole integrated society. 2) Cultural and Information alienation. A economic capital formation is still based on ethnic attachment; 3) A civil alienation caused by a weak civil institutional network. 4) The alienation at the political and institutional levels caused by political institutions not so sustainable development trends, can not form a common space for political participation.